

CRI(2021)18

Version en langue officielle

Version in official language

**CONCLUZIILE CERİ
CU PRIVIRE LA PUNEREA ÎN APLICARE A
RECOMANDĂRILOR PENTRU REPUBLICA MOLDOVA
CARE FACE OBIECTUL URMĂRIRII INTERMEDIARE**

Adoptate la 30 martie 2021¹

Publicate la 18 mai 2021

¹ Cu excepția cazului în care se indică în mod expres, în prezenta analiză, nu este luată în considerare nicio evoluție care a avut loc după 18 noiembrie 2020, dată la care a fost primit răspunsul din partea autorităților din Republica Moldova la solicitarea de informații a CERİ cu privire la măsurile adoptate pentru punerea în aplicare a recomandărilor alese pentru urmărirea intermediară.

Vă rugăm să țineți seama că prezentul document este o traducere. Dacă aveți dubii asupra conținutului, consultați versiunile originale în engleză și franceză.

This document was translated with the support of the EU and Council of Europe regional project “Strengthening access to justice through non-judicial redress for victims of discrimination, hate speech and hate crimes in the Eastern Partnership”.

Secretariatul CERİ
Direcția Generală II – Democrație
Consiliul Europei
F - 67075 STRASBOURG Cedex
Tel.: +33 (0) 390 21 46 62
E-mail: ecri@coe.int

www.coe.int/ecri

 @ECRI_CoE

CUVÂNT ÎNAINTE

Ca parte a celei de-a cincea runde a activității de monitorizare, CERI și-a reînnoit procesul de supraveghere intermediară cu privire la două recomandări specifice făcute în fiecare dintre rapoartele sale de țară.

În conformitate cu Documentul Informativ privind cel de-al cincilea ciclu de monitorizare al CERI adus în atenția Delegaților Miniștrilor la 14 noiembrie 2012¹, nu mai târziu de doi ani de la publicarea fiecărui raport, CERI adresează o comunicare Guvernului în cauză, cu întrebări referitoare la ceea ce s-a făcut în privința recomandărilor specifice, pentru care a fost solicitată supravegherea prioritară.

În același timp CERI colectează, ea însăși, informații relevante. Pe baza acestor informații și a răspunsului din partea Guvernului, CERI își întocmește concluziile cu privire la modul în care au fost implementate recomandările sale.

Trebuie de remarcat faptul că aceste concluzii se referă exclusiv la recomandările specifice care fac obiectul supravegherii intermediare și nu vizează furnizarea unei analize exhaustive a tuturor evoluțiilor în lupta împotriva rasismului și intoleranței în statul în cauză.

¹ CM/Del/Dec(2012)1154/4.2.

1. În raportul său privind Republica Moldova (al cincilea ciclu de monitorizare) publicat la 2 octombrie 2018, CERI a recomandat autorităților să consolideze capacitatea instituțională a Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității (CPPEDAE) și a Avocatului Poporului (Ombudsmanul). În acest sens, autoritățile trebuie, în mod special, i) să modifice regulile procedurale relevante pentru a asigura implementarea efectivă a mandatului CPPEDAE; ii) să aloce ambelor instituții resurse financiare și umane suficiente, inclusiv finanțare pentru campaniile de creștere a gradului de conștientizare, iii) să asigure că ambele instituții își păstrează independența financiară deplină față de Guvern și iv) să își intensifice eforturile pentru promovarea respectării recomandărilor CPPEDAE și ale Ombudsmanului.

CERI observă că, de la publicarea celui de-al cincilea raport al său, nu au avut loc schimbări semnificative în vederea consolidării capacității instituționale a Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității (CPPEDAE) și a Avocatului Poporului (Ombudsmanul). Deși în 2018 a fost emis un proiect de lege pentru consolidarea anumitor prerogative ale CPPEDAE, transpunerea acestuia în normă legală nu a fost posibilă din cauza schimbării Guvernului. CERI a fost informată că în prezent o nouă propunere legislativă este pendinte.

În ceea ce privește asigurarea resurselor umane ale ambelor instituții, CERI observă cu regret că nu s-au înregistrat progrese, iar nivelul de angajare a personalului rămâne o problemă persistentă, în special din cauza salariilor reduse și a nivelului ridicat de fluctuație a personalului. Mai mult, problema independenței financiare a ambelor instituții nu a fost deocamdată rezolvată, iar bugetele acestora sunt la discreția Ministerului Finanțelor, deși legislația necesită aprobarea acestora de către Parlament.

În raport cu aceste considerații, CERI concluzionează că această recomandare nu a fost pusă în aplicare.

2. În raportul său cu privire la Republica Moldova (al cincilea ciclu de monitorizare), CERI a recomandat sporirea activităților de formare pentru funcționarii din cadrul autorităților de aplicare a legii și a sistemului judiciar privind infracțiunile motivate de ură, inclusiv discursurile de incitare la ură. O astfel de formare trebuie să acopere infracțiunile rasiste și homo/transfobice motivate de ură, precum și profilarea rasială. De asemenea, CERI recomandă autorităților să efectueze o evaluare a impactului, în scopul evaluării formării, pentru a stabili în ce măsură aceasta ajută la identificarea efectivă a infracțiunilor motivate de ură și pentru ajustarea acesteia, în cazul în care este necesar.

Autoritățile publice au informat CERI că, în programele de formare la locul de muncă pentru procurorii și judecătorii de la Institutul Național al Justiției, a fost inclus un curs specializat privind „examinarea și investigarea infracțiunilor motivate de prejudecată”. În plus, în decembrie 2020 a avut loc un curs de pregătire condus de OSCE cu privire la infracțiunile motivate de ură pentru Centrul integrat de pregătire pentru aplicarea legii din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.³

CERI ia act cu satisfacție de înființarea recentă a „Grupului strategic pentru armonizarea instruirii personalului de aplicare a legii cu privire la infracțiunile motivate de ură” (denumit în continuare „Grupul de lucru strategic”) în cadrul unui proiect în curs de desfășurare al Consiliului Europei.⁴ Grupul de lucru strategic, care a funcționat în perioada octombrie - decembrie 2020, a fost format din reprezentanți ai Inspectoratului General al Poliției, Consiliului Superior al Magistraturii, Academiei de Poliție,

³ A se vedea <https://www.osce.org/mission-to-moldova/473667>.

⁴ [Proiectul](#) privind „Consolidarea accesului la justiție pentru victimele discriminării, discursurilor de incitare la ură și infracțiunilor motivate de ură în cadrul Parteneriatului Estic” este parte a Parteneriatului pentru Buna Guvernare și este gestionat de Divizia Incluziune și Antidiscriminare a Consiliului Europei.

Ministerului Justiției și Institutului Național al Justiției și a vizat identificarea lacunelor în formarea personalului din domeniul aplicării legii, precum și sporirea capacității în vederea identificării și investigării efective a infracțiunilor motivate de prejudecată. În acest scop, pentru 2021, au fost prevăzute două seturi diferite de programe de instruire în formatul „Formarea Formatorilor (FF)”: i) instruire în domeniul egalității și nediscriminării pentru agenții de poliție în vederea consolidării competențelor de prevenție ale acestora, ii) instruire în domeniul infracțiunilor motivate de prejudecată, la nivel interinstituțional, în special pentru agenții de poliție, procurori și judecători, în vederea dezvoltării unei înțelegeri comune a infracțiunilor motivate de prejudecată în cadrul sistemului de justiție penală și a unei abordări integrate de combatere a acestora. CERl salută de asemenea faptul că în prezent este în curs de punere în aplicare un program de instruire privind discursul de incitare la ură pentru Serviciul de Securitate și Informații, care are sarcina de a monitoriza discursul de incitare la ură.

Deși salută aceste măsuri întreprinse de autorități, CERl concluzionează că ele nu au asigurat deocamdată calificarea corespunzătoare a infracțiunilor motivate de ură. Programele de formare stabilite de Grupul de lucru strategic sunt la etapa inițială și impactul acestor programe nu a fost încă evaluat. În acest sens, CERl încurajează autoritățile din Republica Moldova să continue eforturile pentru îmbunătățirea cunoștințelor și expertizei în rândul funcționarilor de aplicare a legii în ceea ce privește recunoașterea dinamicii infracțiunilor motivate de ură, prin utilizarea efectivă a acestor programe de instruire.

Prin urmare, CERl consideră că această recomandare a fost parțial pusă în aplicare.

